سرمقاله

کاهش مصرف دخانیات یعنی کاهش هزینه‌های نظام سلامت

ادامه از صفحه ۱

... و عمدتاً گروه سنی ۱۵ تا ۶۹ سال را شامل می‌شود. ضمن آنکه متأسفانه از سوی دیگر باید به این نکته نیز اشاره کرد که شیوع مصرف دخانیات در کشور ما به ۱۱ سال رسیده است.

با وجود قانون مصوب مجلس شورای اسلامی و بخشنامه‌های متعددی که بر ممنوع بودن استعمال دخانیات در اماکن عمومی تأکید می‌کند و علاوه بر آن، محدودیت‌هایی که در خصوص عرضه دخانیات در کشور در نظر گرفته شده اما تعلمی شواهد بیانگر این واقعیت است که ما در مقایسه با سایر کشورهای عضو معاهده جهانی کنترل دخانیات، در خصوص کاهش مصرف دخانیات موفق نبوده‌ایم. برای مثال در حالی که در دیگر کشورها ۹۰درصد قیمت سیگار مالیات تعیین شده است، اما در کشور ما مالیات سیگار کمتر از ۱۰درصد قیمت آن است.

کاهش مصرف دخانیات به معنای کاهش هزینه‌های نظام سلامت است؛ به‌گونه‌ای که حدود ۸۰ درصد سرطان ریه و ۲۰درصد سایر سرطان‌ها، ۷۵ درصد بروئشیت مزمن، ۲۵درصد مرگ و میر ناشی از بیماری‌های قلبی و عروقی در سنین ۳۵ تا ۶۹ سالگی و حتی بخش قابل توجهی از بیماری‌های مغزی، گوارشی، کلیوی، شنوایی، بینایی و پوکی استخوان ناشی از مصرف دخانیات است.

به این مورد عوارض دیگری همچون ریزش مو، پیری زودرس پوست و بوی بد دهان را نیز اضافه کنید که با مصرف دخانیات و استنشاق دود ناشی از آن ایجاد می‌شود و متأسفانه علاوه بر مصرف‌کنندگان دخانیات، سلامت اطرافیان آن‌ها را نیز تهدید می‌کند. به‌طوری که براساس آمار اعلام شده از سوی سازمان بهداشت جهانی سالانه یک میلیون نفر به دلیل قرار گرفتن در مجاورت دود سیگار جانشان را از دست می‌دهند که بیشتر آن‌ها کودکان والدین سیگاری هستند.

صرف‌نظر از اینکه آموزش و پرورش و رسانه ملی نیز در این خصوص آن‌گونه که باید اطلاع‌رسانی نکرده‌اند، باید به این نکته نیز اذعان کرد که حل بخش مهمی از این مشکل بر عهده و بر دوش مردم است. افزایش سواد سلامت در جامعه می‌تواند از گرایش خانواده‌ها و به‌ویژه کودکان و نوجوانان به مصرف دخانیات و بروز آسیب‌های پس از آن جلوگیری کند. با این‌حال در غفلت از سواد سلامت و نبود آگاهی در این خصوص، بسیاری از مردم در حالی که به‌خوبی می‌دانند مصرف دخانیات سلامت آن‌ها را تهدید می‌کند، اما متأسفانه به آن بی‌توجه هستند و علاوه بر سلامت خود به سلامت اطرافیان و حتی سایر افراد جامعه آسیب می‌رسانند. فراموش نکنیم از خانواده‌های که‌ولابینش، خود مصرف‌کننده دخانیات هستند نمی‌توان انتظار داشت بتوانند فرزندانشان را از مصرف دخانیات منع کنند.

حسن جان‌فدا
دکترای تخصصی مدیریت بهداشت و درمان
Alborz.payam@gmail.com

اخبار کوتاه

ممانعت از تغییر کاربری ۲۰۰ هکتاری در چهارباغ

دادستان عمومی وانقلاب چهارباغ گفت: از تغییر کاربری ۲۰۰ هکتار از اراضی زراعی و باغی در این شهرستان جلوگیری شد

به گزارش پیام آشنا، شاپور صفری با اشاره به جلوگیری از تغییر کاربری ۲۰۰ هکتار از اراضی زراعی و باغی در این شهرستان گفت: در اجرای سیاست های دادگستری کل البرز و مصوبات قرارگاه صیانت از بیت المال و مقابله با تغییر کاربری استان در پیشگیری و جلوگیری به موقع از تغییر کاربری غیرمجاز اراضی زراعی و باغ های استان، با اعمال تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها، از تغییر غیرمجاز کاربری ۲۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی شهرستان چهارباغ به ارزش حدود ۶هزار میلیارد تومان که در معرض تغییر کاربری بودند، جلوگیری شد. او اراضی آزادسازی شده را واقع در بخش مرکزی «جاده رامجین به عرب آباد» چهارباغ اعلام و گفت: سوداگران با اقداماتی از قبیل تفکیک قطعه بندی و دیوارکشی اراضی کشاورزی به صورت غیرقانونی در حال احداث ویلا و ساختمان بودند که با اعلام به موقع جهاد کشاورزی از طریق رصد برخط اراضی کشاورزی و ورود سریع و صدور دستور قاطع قضایی از تغییر کاربری این اراضی جلوگیری به عمل آمد. صفری با هشدار به سوداگران اضافه نمود: هرگونه تفکیک و قطعه بندی غیرقانونی اراضی کشاورزی مطابق مفررات از جمله قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها جرم و علاوه بر تخریب و قلع و قمع بنای احداث شده، قابل تعقیب کیفری خواهد بود.

اطلاعیه ستاد مرکزی بزرگداشت حضرت امام خمینی (س)

ستاد مرکزی بزرگداشت امام خمینی(س) با صدور اطلاعیه ای برنامه‌های سی و سومین سالروز ارتحال بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران را اعلام کرد.

به گزارش پیام آشنا، برنامه‌های مراسم بزرگداشت حضرت امام خمینی به شرح زیر است: ۱۳ خرداد ۱۴۰۱ مقارن با شب ارتحال امام (ره) ساعت ۲۱:۳۰، در حرم مطهر امام خمینی، سخنرانی ریاست محترم جمهوری حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر سید ابراهیم رئیسی روز ۱۴ خرداد ۱۴۰۱، شروع مراسم ساعت ۹ صبح در حرم مطهر امام خمینی، تلاوت قرآن مجید، مدیحه سرایی مداحان اهل بیت (ع)، خیرمقدم و سخنان حجت الاسلام والمسلمین سید حسن خمینی، یادگار گرامی حضرت امام و سپس همه شیفتگان و زائران مرقد مطهر حضرت امام خمینی به سخنان مهم رهبر فرزانه انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای(مدظله) گوش جان می سپارند.

مهدی عسگری نماینده مردم کرج، فردیس و آسارا:

نگاه به بخش تولید در کشور باید تغییر کند

مهدی عسگری نماینده مردم کرج، فردیس و آسارا در مجلس شورای اسلامی گفت: نگاه به روند توسعه صنعتی و تولید بیشتر نگاهی کاملا سخت افزاری بود که بعدها نرم افزاری و امروز باید ملی و فرهنگی باشد ، و بر همین اساس باید در ابتدا نگاه خود به حوزه تولید را تغییر دهیم.

به گزارش پیام آشنا، مهدی عسگری در نشست تخصصی با مدیران شرکت های دانش بنیان که در منطقه ویژه‌اقتصادی و فرودگاه بین المللی پیام البرز برگزار شد ضمن تاکید بر برنامه ریزی برای تحقق شعار سال گفت: دهه ۹۰ تولد و رایش فعالیت های دانش بنیان در لایه های مختلف در کشور بود و اکنون در آستانه قرن جدید، شاهدیم که کشور به این سمت حرکت می کند تا به مرحله بلوغی برسد و لایه های مختلف آن بتواند حرکت اقتصادی کشور را با رویکرد دانش محوری پیش ببرد و در واقع پیشران جهش تولید و اشتغالزایی در کشور باشد.

نماینده مردم کرج در مجلس منطقه ویژه اقتصادی پیام با بستری مناسب برای فعالیت های شرکت های دانش بنیان دانست و افزود: این منطقه به بلوغ کافی برای ایجاد حرکتی هماهنگ و دانش محور رسیده است ، که با حمایت های مجلس و تسهیل فرآیند ها میتواند پیشران تولید و اشتغالزایی در کشور باشد.

عسگری در بخش دیگری از سخنانش با اعلام اینکه ما بیشتر رویکرد کارخانه داری را مدنظر قرار دادیم تا رویکرد صنعتی ، ادامه داد: اگر قصد پیشرفت در حوزه صنعت را داریم باید سهم R&D را در کشور بالا ببریم .

وی در پایان ادامه داد: کشورهایی مانند آلمان، فرانسه، چین، کره و ژاپن بین ۲.۵ تا ۴ و نیم درصد جی‌دی‌پی خود را صرف آرانددی (پژوهش و گسترش) می کنند اما سهم ما حدود هشت دهم درصد است که بر همین اساس قانون در حال تصویب که این قانون زمینه های تغییر این مبادلات و فرصت بسی بدیل را برای فعالیت های دانش بنیان فراهم کرد.

سرهنگ نادربیگی خبر داد:

دستگیری دو آدم‌ربا در البرز

رئیس پلیس آگاهی البرز از انجام عملیات رهایی گروگان و دستگیری دو آدم ربا در کمتر از ۴۸ ساعت در ساوجبلاغ خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، سرهنگ محمد نادربیگی با اعلام این خبر بیان کرد: در پی اعلام مرکز فوریت های پلیسی ۱۱۰ مبنی بر ربایش فردی میانسال توسط دو شخص ناشناس در روستای حاجی آباد ساوجبلاغ، بررسی موضوع به پلیس آگاهی این شهرستان ارجاع شد.

وی افزود: بررسی اولیه کارآگاهان نشان دهنده این بود که شخصی از آشنایان گروگان، با اجیر کردن دو نفر اقدام به ربودن وی کرده و از وی مبلغی را در خواست دارد تا او را رها کند.

رئیس پلیس آگاهی استان البرز تصریح کرد: بلافاصله اقدامات پلیس در این زمینه آغاز و با انجام اقدامات اطلاعاتی محل نگهداری گروگان در شهرستان چهارباغ شناسایی شد.

این مقام انتظامی گفت: در ادامه کارآگاهان با هماهنگی مقام قضائی به محل مورد نظر اعزام و در یک عملیات غافلگیرانه ضمن آزادسازی گروگان، سه متهم را در این زمینه دستگیر و به پلیس آگاهی منتقل کردند.

سرهنگ نادربیگی در پایان با بیان اینکه متهمان پس از تکمیل پرونده برای انجام مراحل قانونی به مرجع قضائی معرفی شدند، خاطرنشان کرد: امروز پلیس به میزانی از توانمندی رسیده که هر گونه فعالیت مجرمانه بزهکاران را درکوتاه ترین زمان کشف می کند.

در همایش مدیران ستادی و استانی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مطرح شد:

بزرگترین حلقه مفقوده در زنجیره اشتغال؛ عدم وجود نیروی مهارتی

همایش شورای مدیران ستادی و استانی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور روز سه‌شنبه دهم خردادماه با حضور وبینارى وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی؛ وزیر علوم و تحقیقات، رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و مدیران کل ستادی و استانی در مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های فنی و حرفه‌ای در کرج برگزار شد.

به گزارش پیام آشنا، «حجت الله عبدالملکی» وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی که در این همایش به صورت آنلاین سخن می گفت، ضمن تقدیر از حضور پررنگ مدیران سازمان‌های آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با محوریت توسعه بسترهای آموزش مهارت‌محور سخنانی را مطرح کرد.

وزیر تعاون ضمن تشریح وظایف مهم وزارت مردم در تامین نیازهای جامعه از جمله اشتغالزایی، تامین اجتماعی و رفاه مردم، رفع فقر در گروه‌های خاص جامعه و صیانت از اموال مردم گفت: درواقع این وزارتخانه به طور مستقیم با مدیریت اموال مردم، کار مردم و تامین رفاه مردم در ارتباط است.

وی با بیان اینکه اشتغال به طور اخص با سازمان فنی و حرفه‌ای کشور در ارتباط است، خطاب به مدیران کل سازمان‌های فنی و حرفه‌ای کشور گفت: از آنجایی که شما در بطن جامعه کار و در عمق بازار حضور دارید، ضروریست فرهنگ کار و مهارت آموزی را در جامعه بسط دهید.

وی با بیان اینکه بزرگترین حلقه مفقوده در زنجیره اشتغالزایی عدم وجود نیروی مهارتی است، گفت: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به عنوان متولی مهارت‌آفرینی مکلف است با بسترسازی لازم به تربیت نیروی مهارتی در جهت توسعه اقتصاد کشور بپردازد.

وزیر کار، تعاون و رفاه اجتماعی در ادامه ورود آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به دانشگاه‌ها را از اهداف مهم این سازمان در سال ۱۴۰۱ عنوان کرد و گفت: تقریبا ۴۵ درصد از جامعه هدف سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای را دانشجویان تشکیل می‌دهند که از دو منظر این آمار قابل تأمل است اول آنکه جای خشنودی است که قشر تحصیل کرده به این طیف مهارتی افزوده شده و در عین حال جای تاسف است؛ چون نشانگر ضعف دانشگاه‌های نظری در آموزش مهارت محور است.

محور بعدی سخنان وزیر رفاه به آموزش مهارتی دانش‌بنیان اختصاص داشت. عبدالملکی با بیان اینکه ۳۰ میلیون نفر در ساعت یعنی یک دوازدهم برنامه آموزشی کشور به آموزش مهارتی دانش‌بنیان اختصاص یافته است، توصیه کرد در این زمینه نیز برنامه‌ریزی لازم صورت گیرد.

عبدالملکی توسعه مشاغل خلاقی را از دیگر ماموریت‌های مهم این سازمان معرفی و اظهار کرد: بیش از ۳۰۰ هزار فرصت شغلی در این زمینه فراهم شده و منابع مالی برای تحقق آن نیز تأمین شده که امید است با رفع مهمترین نیاز آن یعنی مهارت‌آموزی این مهم نیز به سرانجام مطلوب برسد.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان این مهم که بسترسازی لازم در زمینه توسعه اشتغال خلاقی فراهم شده است، گفت: ظرف یکی دو ماه آینده با سیلی از تقاضای توسعه مشاغل خلاقی شاهد تحولی عظیم در این زمینه خواهیم بود؛ لذا ضروری است سازمان فنی حرفه‌ای از این نظر آمادگی لازم برای پاسخگویی را داشته باشد.

وی با بیان اینکه طی ۹ ماه گذشته شاهد اتفاقات جهش‌گونه‌ای در سازمان فنی و حرفه‌ای بودیم، گفت: افزایش تعداد ساعات آموزش افراد، افزایش تعداد آموزشگاه‌های آزاد و از همه مهمتر اعطای مجوز مهارت‌آموزی در محیط کار از اتفاقات اثرگذار در این سازمان است که جا دارد با سهم‌بندی استانی این امر در تمام استان‌های کشور توسعه و افزایش یابد و به عنوان یک اصل کاری مهم در تقویم ۱۴۰۱ این سازمان تدوین شود.

وزیر رفاه در پایان ضمن قول مساعد در جهت ارتقای وضعیت رفاهی پرسنل سازمان فنی و حرفه‌ای گفت: متاسفانه بودجه لوایح این سازمان از ابتدا بدسته شده بود و از سوی دیگر این سازمان نیز نسبتا گوشه‌گیر بود، لذا مقرر شد با تغییر رویکرد این سازمان از تبصره ماده ۱۸ قانون بودجه، اعتبارات خاصی در مبحث فنی و اشتغال درنظر گرفته شود که بخش قابل ملاحظه‌ای از آن به سازمان فنی و حرفه‌ای تخصیص داده خواهد شد؛ مضافا اینکه در حال رایزنی با سازمان برنامه و بودجه هستیم تا خارج از بودجه مصوب دولت نیز اعتباراتی برای این سازمان جذب کنیم.

نگاه ویژه به آینده‌پژوهی مشاغل ضروری است

در ادامه این همایش سه روزه که به میزبانی استان البرز برگزار شد، معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رئیس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ضمن ایراد سخنانی به نقش مهم سازمان مهارتی در آینده مشاغل کنونی و مشاغل آینده پرداخت و اظهار داشت: نگاه ویژه به آینده پژوهی مشاغل برای تحقق نهضت مهارت‌افزایی ضروری است.

«غلامحسین حسینی‌نیا» اجرای طرح «کهاد» برای مهارت‌آموزی به دانشجویان و طرح دانش‌بنیان نخلستان برای فارغ التحصیلان دانشگاهی را فعالیت‌های سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور در توسعه مهارت‌های دانش‌بنیان عنوان کرد و گفت: از آنجایی که این سازمان در پاژل توسعه کشور نقش کلیدی ایفا می کند، برنامه‌های بسیار مهمی نیز در دست اقدام دارد.

حسینی‌نیا با تأکید بر ورود شرکای اجتماعی در حوزه مهارت‌آموزی، افزود: سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به تنهایی قادر به ارائه آموزش‌های مهارتی دانش‌بنیان نیست و هم‌افزایی شرکای اجتماعی در توسعه نهضت مهارت‌افزایی دانش‌بنیان امری ضروری است.

رییس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با بیان اینکه حداقل ۵ رکن اصلی در آموزش وجود دارد که «مربی» رکن اصلی آن محسوب می‌شود، اظهار داشت: در سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ استاندارد تدوین شده است که تعداد آن بر اساس مهارت‌های دانش‌بنیان به ۹ هزار و ۵۰۰ استاندارد می‌رسد و باید برای ارائه این آموزش‌ها از مربیان با تجربه بهره‌بگیریم.

حسینی‌نیا راه‌اندازی سامانه سام (استاد مربی مدعو) را از طرح‌های مهارتی در راستای بهره‌گیری از مربیان با دانش روز خواند و گفت: بکارگیری مربیان حق التدریس، شیوه کارآمدی در ارائه آموزش‌های متناسب با نیاز بازار کسب و کار نیست و بر همین اساس طرح سام در جهت بهره‌گیری از اساتید مربیان طراحی و راه‌اندازی شده است.

رونمایی از دو سامانه جامع برنامه‌ریزی برته و مدیریت آزمونگران و اعطای سه مجوز مهارت‌آموزی در محیط واقعی کار از دیگر دستاوردهای این همایش بود.

شایان ذکر است همایش شورای مدیران ستادی و استانی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور با حضور وبینارى وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، «محمد زلفی گل» وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و «علیرضا منادی سپیدان»، رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی و نماینده مردم شریف اسکو، تبریز و آذرشهر در مجلس شورای اسلامی به مدت سه روز از دهم خرداد در مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های فنی و حرفه‌ای برگزار می‌شود.

خطیب‌زاده اعلام کرد

گزارش آژانس منصفانه نیست

سخنگوی وزارت امور خارجه با تسلیت در ارتباط با حادثه متروپل در آبادان گفت: این حادثه را به تمام مردم شریف و صبور آبادان تسلیت می گویم .

به گزارش پیام آشنا، سخنگوی وزارت خارجه دیروز در نشست هفتگی خود با خبرنگاران افزود: ما داغدار این حادثه در تمام ایران هستیم .

خطیب‌زاده در پاسخ به سوالی در ارتباط با شناسایی عوامل ترور شهید صیاد خدایی اظهار کرد: ما می‌دانیم چه طرفی این کار را انجام داده است. بعد از بررسی‌ها مشخص شد که چه طرف ثالثی این کار را انجام داده است و از مسیرهای لازم پیام‌هایش را گرفته و پاسخ قطعی خود را به صورت درنداک دریافت خواهد کرد.

وی در پاسخ به سوال دیگری در ارتباط با گزارش اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ارتباط با فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران و طرح برخی از ادعاها علیه ایران در این گزارش تصریح کرد: متأسفانه این گزارش بازتاب‌دهنده واقعیت گفت‌وگوهای ایران و آژانس نیست. بعد از توافقی که بین ایران و آژانس در تهران انجام شد به صورت مکتوب ایران پاسخ‌هایی را به آژانس ارائه کرد و چند دور نشست‌های مفصل به صورت حضوری برگزار شد که پاسخ‌های فنی و ارائه مستندات از سوی ایران صورت بگیرد.

خطیب‌زاده با بیان اینکه این گزارش همانی است که آقای گروسی در پارلمان اروپا پیش از دور سوم گفت‌وگوهای ایران و آژانس به صورت شتابزده اعلام کرد، گفت: این گزارش از همان موقع و حتی قبل از نشست ایران و آژانس جمع‌بندی شده بود و به نظر می‌رسد که شتابزدگی در این جمع‌بندی وجود دارد.

سخنگوی وزارت خارجه با تأکید بر اینکه بنابراین آنچه که در این گزارش دیده می‌شود چیز جدیدی نیست، افزود: گزارش ارائه شده منصفانه و متوازن نیست و بیم آن می‌رود که فشار صهیونیست‌ها و برخی کنشگرها باعث شده باشد مسیر گزارش معمول آژانس از فضای فنی به سیاسی منتقل شود و انتظار ما این است که این مسیر اصلاح شود.

یادداشت

دست برتر در معادلات منطقه ای

نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی روز جمعه دو نفت‌کش متخلف یونانی را در نزدیکی بندرلنگه و عسلویه در پاسخ به تعرض آن به دارایی‌های ایران توقیف کرد. ایران در حالی دست به اقدام تقابلی زد که از طریق کانال‌های دیپلماتیک و احضار سفیر یونان، کوشید طرف مقابل را از عواقب اشتباهش آگاه کند اما جز توقیف دو نفت‌کش با ظرفیت تقریبی محموله مصادره شده ایران، راه دیگری وجود نداشت. دولت یونان رسماً از جبران خطای خود طفره رفت و موجب شد جمهوری اسلامی در چارچوب قوانین بین‌المللی، تدابیر تنبیهی را در مواجهه با دزدی دریایی یونان در دستور کار قرار دهد.

از سوی دیگر، این کشتی، برای تعمیرات اضطراری در آب‌های ساحلی یونان پهلوگرفته بود. ایران به‌عنوان محافظ مقتدر شاهراه خلیج‌فارس و بازیگر مهم در عرصه مبارزه با دزدی دریایی، حق دارد در برابر دست‌درازی به منافعش دفاع کند و درصورتی که به هشدارهای کشورمان توجه نشود، توقیف ۱۷ نفت‌کش دیگر یونانی به فراخور شرایط، عملی خواهد شد.

از طرفی، یونان که بیش از یک دهه در چنبره مشکلات اقتصادی گرفتار آمده و به ضعیف‌ترین کشور اتحادیه اروپا تبدیل شده، محموله نفت‌کش ایرانی را به بهانه نقض تحریم‌ها توقیف کرد و آن را به آمریکا تحویل داد. این در حالی است که یونان حتی در قاره سبز، چندان جدی گرفته نمی‌شود و در چنین شرایطی به پشتوانه حمایت کاخ سفید، دست به این اقدام زد. در حقیقت، آمریکا و پدرخوانده‌های غربی (آلمان، فرانسه و انگلیس)، پشت راهزنی‌های دریایی علیه جمهوری قرار دارند و ماجرای توقیف نفت‌کش ایران در تنگه جبل‌الطارق که با پاسخ کشورمان در قبال نفت‌کش انگلیسی «استنا ایمپرو» مواجه شد، این واقعیت را ثابت کرد.

علیرغم وعده آمریکا در جلب‌داری از یونان اما در مقام عمل، واشنگتن نه واکنشی به پاسخ ایران نشان داد (کما اینکه انگلیس هم نتوانست با وجود تهدیدات، نفت‌کش خود را پس بگیرد) و نه اراده‌ای برای انجام آن داشت. تنها عکس‌العمل سنگین آنها، غرب در حمایت از متحد ضعیف خود (یونان) صدور بیانیه از سوی اتحادیه اروپا و فرانسه بود و به این ترتیب، یک بار دیگر ثابت شد کاخ سفید مدت‌هاست به شیر بی‌یال و کوپال تبدیل شده و دیگر توان محافظت از اقمار خود را ندارد. ایران در زمانی که استراتژی فشار حداکثری در جریان بود، از طریق مسیرهای مختلف به غرب هشدار داده بود که در برابر مصادیق مختلف «تروریسم اقتصادی» شامل سرقت محموله‌های نفتی کوتاه نخواهد آمد و با آن برخورد خواهد کرد. تقابل نزدیک نیروی دریایی سپاه با ناوهای آمریکایی در آبان سال گذشته و شکست سرقت دریایی نفت ایران در دریای عمان از طریق اجرای عملیات هلی‌برن بر روی عرشه نفت‌کش حامل نفت سرقت شده، یک نمونه دیگر از عزم ایران برای تنبیه متجاوزان بود.

این در حالی است که ترامپ، آرزوی به صفر رساندن فروش نفت ایران را با خود به زمین‌های گلف برد! و دولت بایدن نیز نتوانست مانع از فروش نفت کشورمان شود. نکته عبرت‌آموز ماجرا این است که دولت مستقر آمریکا نه توان جلوگیری از صادرات نفت ایران را دارد و نه قادر است به مشتریان پر و پاقرص نفت با کیفیت جمهوری اسلامی برای انصراف از خرید فشار بیاورد. در عوض به راهزنی دریایی مستقیم و نیابتی روی آورده و با این توهم که می‌تواند در روند فروش نفت اخلال ایجاد کند، به شیطنت خود ادامه می‌دهد.

از سوی دیگر، بعید نیست که طرف‌های غربی از طریق چنین تحرکات خصمانه‌ای بخواهند در مذاکرات هسته‌ای، امتیازی در دست داشته باشند. واکنش قاطعانه ایران اما باید این واقعیت را برای آمریکایی‌ها روشن کرده باشد که اهرم‌های فراملاکراتی نمی‌توانند بر اراده جمهوری اسلامی در مسیر استیفای حقوقش اثر داشته باشند. پاسخ ایران به دزدی دریایی متحد آمریکا در سواحل یونان، حاوی این پیام مهم بود که جمهوری اسلامی در دفاع از منافع خود، دچار انفعال و تردید نمی‌شود و مرزبانان دریایی در صیانت از دارایی‌های کشور، تردید به خود راه نمی‌دهند.

پیام بعدی این است که پاسخ ایران می‌تواند به فراخور جسارت و گستاخی حریف، سخت‌گیرانه و نامحدود باشد. تهدید به توقیف ۱۷ نفت‌کش یونانی دیگر، به معنی امتداد دایره مجازات دزدان دریایی است؛ به این ترتیب که چنانچه دشمن بخواهد به دست‌درازی به نفت‌کش‌های ایرانی ادامه دهد، دست ما برای پاسخ پشیمان کننده متقابل باز است. با این تفاوت که این ایران است که زمان و مکان تعقیب و مجازات متخلفان را تعیین می‌کند نکته دیگر اینکه اقتلاف‌های خیالی و سست برای تأمین امنیت تردد دریایی با محوریت کشورهای منظومه غرب، حاصلی جز تحمیل هزینه‌های هنگفت به کشورهای منطقه ندارد. ایران همان‌گونه که بارها اعلام کرده، قادر به تضمین امنیت دریایی، برخورد با متخلفان و قاتل به امنیت جمعی است و دست خود را برای تحقق این هدف، به‌سوی کشورهای منطقه دراز می‌کند. آمریکا با تکرار ترجیع‌بند «ایران هراسی»، میلیاردها دلار سلاح به کشورهای منطقه فروخت و آن‌ها را در گیر توهم وحشت از کشورمان کرد؛ درحالی که ایران همسایه قدیمی و تاریخی دولت‌های منطقه است و دستکم طی یک قرن اخیر، به هیچ کشوری حمله نکرده. بنابراین، به‌صرفه‌ترین راهکار، شرکت در یک ائتلاف منطقه‌ای با حضور ایران است تا منافع همسایگان، از گزند اشرار در امان بماند.

و بالاخره اینکه، ایران به‌عنوان بخش انفکاک‌ناپذیر از مقاومت، در صیانت از منافع ملی و ارزشی کوتاه نخواهد آمد تا الهام بخشی خود را حفظ کرده و به بیگانگان، پیام روشن اقتدار را برساند. بر پایه همین اعتقاد است که امروز محور مقاومت در نقاط مختلف منطقه، راهبرد تقابل قاطع و بی‌چون و چرا تا اخراج اشغالگران از حدود و صغور سرزمین‌های اسلامی را دنبال می‌کند و پیروزی‌های پی در پی آن‌ها حاکی از دست برترشان در معادلات منطقه‌ای است.

محمدصالح جوکار
Alborz.payam@gmail.com